

Faglig kontakt under eksamen:

Kjell Bløtekjær, tlf. 4407

EKSAMEN I FAG 44015 ELEKTROMAGNETISME

TORS DAG 18. AUGUST 1994

Tid: Kl. 0900 -1500

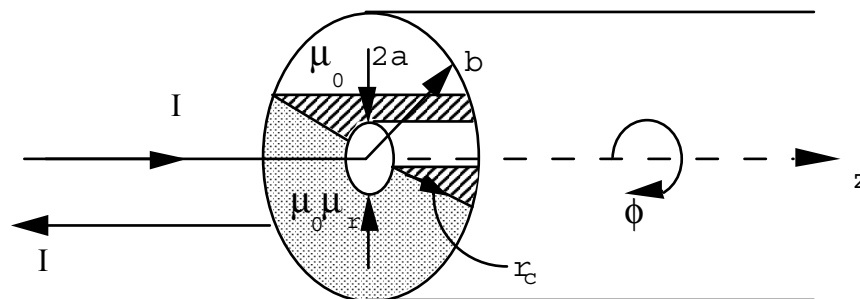
Tillatte hjelpemidler: Godkjent lommekalkulator tillatt. Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt.

Oppgave 1:

- 1.1. En romladning er jevnt fordelt over ei kule med radius a . Den samlede ladningen er Q . Bortsett fra romladningen er rommet tomt (vakuum).
- Finn romladningstettheten ρ_v .
  - Finn den elektriske feltstyrken $\vec{E}$ over alt i rommet.
  - Finn potensialet V over alt i rommet. Sett $V = 0$ uendelig langt fra kula.
  - Finn den elektrostatiske energien W .
  - Finn det arbeid som må utføres for å flytte en punktladning Q_1 fra kulas overflate til dens sentrum.
- 1.2. Ladningen Q deles i N like store deler. Hver del inntar kuleform med en ny radius a_1 , og kulene fjerner seg uendelig langt fra hverandre.
- Hvor stor må a_1 være for at den samlede energi skal være uforandret?

Oppgave 2:

Gitt en lang, rett koaksialkabel som har hul innerleder med radius a og ytterleder med radius b . Begge har neglisjerbar veggtykkelse. Koaksialkabelen fylles med et ikke-ledende magnetisk materiale med relativ permeabilitet μ_r i halve mellomrommet mellom innerleder og ytterleder. Strømmen I går den ene veien i innerlederen og den andre veien i ytterlederen, som vist i figuren.

- Finn den magnetiske flukstettheten $\vec{B}$ og den magnetiske feltstyrken $\vec{H}$ over alt i rommet.
- Finn selvinduktansen L pr. lengdeenheter av kabelen.
- Flatestrømtettheten $\vec{J}_s$ er ikke jevnt fordelt over lederne. Bestem fordelingen av den langs omkretsen av de to lederne.
- Finn magnetiseringen $\vec{M}$ av det magnetiske materialet.
- Finn den bundne flatestrømtettheten $\vec{J}_{sm}$ på grenseflatene mellom det magnetiske materialet og lederne.

Oppgave 3:

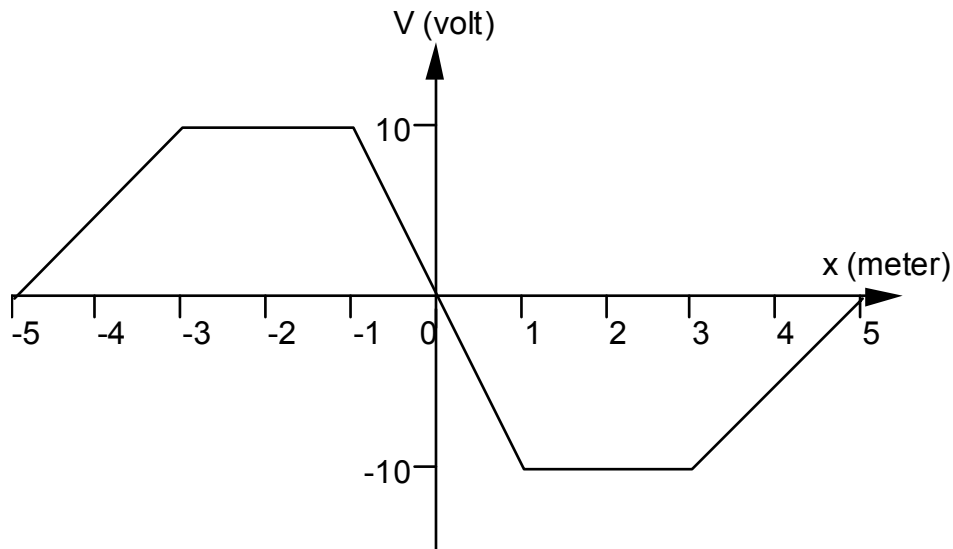
3.1 I et område av rommet er det elektrostatiske potensialet

$$V(r_s, \theta, \phi) = Ar_s^3 \cos \theta$$

hvor r_s , θ og ϕ er sfæriske koordinater, og A er en konstant.

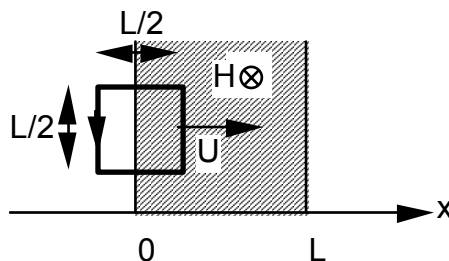
Bestem romladningstettheten $\rho_v(r_s, \theta, \phi)$.

3.2 Det elektrostatiske potensialet er gitt langs x -aksen, som vist i figuren.

Skissér x -komponenten av den elektriske feltstyrken.

3.3 I et område $0 < x < L$ i vakuum er det et konstant magnetfelt med feltstyrke H . Retningen på feltet er vinkelrett på x -aksen, rettet innover i papiret, slik som vist i figuren. En kvadratisk ledersløyfe med sidekant $L/2$ ligger i papirplanet. Den beveger seg i x -retning med konstant hastighet U .

Beregn den induserte elektromotoriske spenningen i sløyfa som funksjon av tiden t . La $t = 0$ være tidspunktet når høyre kant av sløyfa er ved $x = 0$. Pila i figuren angir positiv retning for elektromotorisk spenning.

Skissér den elektromotoriske spenningen som funksjon av t .